

חוק הנפט (תיקון מס' 2), תשכ"ה—1965 *

1. במקום סעיף 4 לחוק הנפט, תשי"ב—1952: (להלן — החוק העיקרי), יבוא:
4. "קביעת עקרונות פעולה למחן רשינות בחיפוש נפט והיקף ההשקעה הכספית המינימלית הדרושה לקבלת רשיון".
2. בסעיף 5 לחוק העיקרי, במקום "אזור נפט פלוני, כולו או מקצתו", יבוא "שטח משטחי המדינה".
3. אחרי סעיף 7 לחוק העיקרי יבוא:
- 7א. (א) השר רשאי, לאחר מתן הודעה מוקדמת למועצה — או לאחר התייעצות עמה, אם אחד מחברי המועצה הודיע על התנגדותו לכך, תוך שלושים יום מיום מתן ההודעה כאמור — להעניק לבעל היתר מוקדם, שביקש זאת בדרך ובצורה שנקבעו בתקנות, זכות קדימה לקבל זכות נפט בשטח שעליו ניתן לו ההיתר המוקדם (להלן — זכות קדימה) אם התחייב, להנחת דעת המנהל, לבצע בדיקות מוקדמות, לפי תכנית עבודה בהתאם לעקרונות שאושרו על ידי המועצה, ולהשקיע בחיפוש נפט סכום שלא יפחת מהסכום שהשר, לאחר התייעצות עם המועצה, קבע לאותו מקרה.
- (ב) תקופת זכות הקדימה תהיה כפי שיקבע השר ולא תעלה על שמונה עשר חודש.
- (ג) כל עוד קיימת זכות קדימה על שטח, לא תינתן לאדם אחר זכות נפט באותו שטח.
- (ד) מי שניתנה לו זכות קדימה יהא חייב בתשלום אגרה בשיעור ובמועדים שייקבעו על ידי השר, לאחר התייעצות עם ועדת הכלכלה של הכנסת."
4. בסעיף 15 לחוק העיקרי —
- (1) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א) בבקשה יפורשו בין היתר —
- (1) תכנית עבודה של חיפוש הנפט בשטח הרשיון;
- (2) ההון העומד לרשות המבקש לביצוע תכנית העבודה;
- (3) הבדיקות המוקדמות שייעשו לשם קביעת המקומות לקידוחי נסיון;
- (4) המועד המשוער לתחילת הקידוחים.";
- (2) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
- "(ד) המנהל רשאי לדחות בקשה שאינה כוללת תכנית עבודה ותכנית מימון התואמים את עקרונות הפעולה בחיפוש נפט ואת היקף ההשקעה הכספית המינימלית הדרושה לקבלת רשיון, שעליהם הודיע השר לפי סעיף 4.
- (ה) הרואה עצמו נפגע מהחלטת המנהל לפי סעיף קטן (ד) רשאי לדרוש כי הבקשה תובא לפני המועצה לעיון נוסף, ואם הבקשה כוללת, לדעת המועצה, את האמור באותו סעיף קטן במידה הדרושה לדיון בה, רשאית היא לנהוג בה כאילו הועברה אליה על ידי המנהל."

* נחקל בכנסת ביום כ"ט בשבט תשכ"ה (1 בפברואר 1965); הצעת החוק ודברי הסבר טורסמו בה"ח 583, תשכ"ד, עמ' 12.

1 ס"ח 109 תשי"ב, עמ' 322; ס"ח 217, תשי"ז, עמ' 40.

15א. (א) קרקע שאין עליה זכות קדימה או זכות נפט ונעשו בה על ידי החברה, שסעיף 80א דן בה, בדיקות מוקדמות כדי לעמוד על הסיכויים לגלות בה נפט, ולאחר שפורסמו תוצאות הבדיקות נתבקשו עליה יותר מרשיון אחד, רשאי השר, לאחר התייעצות עם המועצה, להודיע ברשומות, כי אותה קרקע תועמד לתחרות וכל עוד הודעה זו בתקפה לא תינתן עוד זכות קדימה או זכות נפט על אותה קרקע אלא על פי תחרות.
 (ב) סדרי התחרות ומתן הרשיון על פיה ייקבעו בתקנות.
 (ג) ההצעות לקבלת רשיון על פי תחרות יובאו לפני המועצה שתעבירן, בצירוף המלצותיה, למנהל לעיון והוא יחליט בהן; המנהל לא יחליט החלטה הסוטה מהמלצות המועצה אלא באישור השר.
 (ד) אין חובה לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
 (ה) הוחלט על מתן רשיון על פי תחרות, יינתן הרשיון על ידי המנהל."

"רשיון על פי תחרות

תיקון סעיף 17

6. בסעיף 17 לחוק העיקרי –

(1) במקום סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) יבוא:

"(ב) לא יהיה לאדם אחד יותר משנים-עשר רשיונות, ולא יהיו לו רשיונות על שטח כולל העולה על ארבעה מיליון דונם, אלא באישורה המוקדם של המועצה";

(2) סעיף קטן (ד) יסומן (ג).

תיקון סעיף 18

7. בסעיף 18 (ב) (1) לחוק העיקרי, במקום "באותו אזור נפט" יבוא "באותו שטח רשוי" ולאחר "בשקידה ראויה" יבוא "ובהתאם ללוח הזמנים שכתבאי הרשיון, או שהמנהל נתן ארכה לביצועו".

תוספת סעיף 19

8. במקום סעיף 19 לחוק העיקרי יבוא:

19. בעל רשיון ישראלי אגרת רשיון כשיעורים ובמועדים שיקבע השר, ורשאי השר לקבוע אגרות שונות בהתחשב באורך תקופת תקפו של הרשיון, מקום השטח הרשוי ושטחו וגורמים אחרים כיוצא באלה, והכל לאחר התייעצות בוועדת הכלכלה של הכנסת."

תיקון סעיף 21

9. בסעיף 21 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "לא יאוחר" יבוא "כתאריך שנקבע כתבאי הרשיון ולא יאוחר";

(2) סעיף קטן (ב) בטל, והסימן (א) בראשית הסעיף יימחק.

תיקון סעיף 22

10. האמור בסעיף 22 לחוק העיקרי יהיה סעיף קטן (א) ואחריו יבוא:

"(ב) בעל רשיון יהא חייב בשעת קידוח לעשות מבחנים ומדידות ולקחת דוגמאות, וכן לשמור דוגמאות ולהמציאן למנהל, הכל כפי שידרוש המנהל, בהתחשב עם המבחנים והמדידות שעושה בעל הרשיון ועם הנזקים העלולים להיגרם במילוי הדרישה."

תיקון סעיף 26

11. בסעיף 26 לחוק העיקרי, בסופו, יבוא "ורואים את המדינה כבעלת חזקה על יתרת השטח".

12. אחרי סעיף 26 לחוק העיקרי יבוא:

"העברת שטחי חזקה על ידי המדינה

(א) המדינה רשאית להעביר לאחר זכויות חזקה המוקנות לה לפי סעיף 26 בתנאים שתמצא לנכון.

(ב) מי שהעבירה לו המדינה זכויות חזקה לפי סעיף קטן (א) רואים אותו כמי שהוענק לו ביום ההעברה שטר חזקה על השטחים שלגביהם הועברו לו הזכויות, ויחולו עליו כל התנאים והחובות שבעל חזקה חייב בהם לפי חוק זה, לרבות מתן ערובה לפי סעיף 57."

תיקון סעיף 27

13. במקום סעיף 27 (ב) לחוק העיקרי יבוא:

"(ב) לא יהיו לאדם שטרי חזקה על שטח העולה על שלושה מיליון דונם, אלא באישורה המוקדם של המועצה."

תיקון סעיף 32

14. בסעיף 32 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "זכן יהא חייב באגרת חזקה על שטח החזקה בשיעור הגבוה ביותר של אגרת הרשיון שנקבעה לפי סעיף 19";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) בעל החזקה המשלם תמלוג כאמור בסעיף קטן (א), יהא פטור מאגרת חזקה בעד שטח רצוף של חמישים אלף דונם שיבחר בעל החזקה מסכיב לכל באר חדשה שבשטח החזקה ושצורתו תאושר על ידי המנהל (להלן – שטח הפקה), ובלבד שכל שטח הפקה חדש או חלקו לא יהא חופף בשום מקום שטח הפקה קודם או חלקו";

(3) בפסקה (1) של סעיף קטן (ה), במקום "שבשטח חזקתו" יבוא "שבשטח הפקתו" ובמקום "2 חביות" יבוא "4 חביות", במקום "3 חביות" יבוא "6 חביות", במקום "6 חביות" יבוא "12 חביות", במקום "10 חביות" יבוא "20 חביות", ובמקום "16 חביות" יבוא "32 חביות";

(4) בפסקה (2) של סעיף קטן (ה), במקום "בשטח החזקה" יבוא "בשטח ההפקה".

תיקון סעיף 46

15. בסעיף 46 לחוק העיקרי –

(1) האמור בסעיף יהיה סעיף קטן (א) ובמקום הסיפה שלאחר המלים "וכיוצא באלה" יבוא "הדרושים לו למטרות נפט (להלן – חמרים), למעט רכב מנועי פרטי, כמשמעותו בפקודת התעבורה², שאינו מסוג ג'יפ או רכב שדה דומה לו ולמעט טובי תצרוכת";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) לא יינתן פטור ממכס או ממס יבוא אחר לגבי חמרים, אלא אם קבע מנהל אגף המכס והבלו, לאחר התייעצות עם המנהל, שלא ניתן לרכוש אותם בישראל ברמה שאינה נמוכה מזו שנקבעה לכך על פי תקן המוסד האמריקני לנפט, ובאין תקן כזה – ברמה שאינה נמוכה מן המקובלות אצל בעלי נסיון בחיפוש נפט, או שלא ניתן לשכור בישראל את הציוד שמבקשים לייבאו בדמי שכירות שאינם גבוהים מדמי השכירות המקובלים בחוץ לארץ וההוצאות הכרוכות בהובלה.

² דיני מדינת ישראל, 7, תשכ"א, עמ' 173.

(ג) התעורר ספק אם בעל זכות נפט זכאי לפטור לפי סעיף קטן (א) לגבי חמרים מסויימים שייבא, לא יהיה בכך בלבד כדי לעכב את מסירתם לצריכה בארץ או להסמיך רשות המכס לדרוש ערובה לקיום דיני המכס לגבי אותם חמרים.

(ד) תוך ששים יום מיום שיוכאו חמרים שסעיף קטן (ג) חל עליהם, יקבע מנהל אגף המכס והבלו, לאחר התייעצות עם המנהל, אם המייבא אותם חייב במכס או במס יבוא אחר בשל יבוא, ויודיע לו על כך, ויחולו על החמרים דיני המכס כאילו יוכאו ביום ההודעה."

הוספת סעיף 146
ותיקון 146

16. האמור בסעיף 146 לחוק העיקרי יהיה סעיף 146 ובמקום "146" שבו יבוא "146", ולסניו יבוא:

"סירוב להעניק 146. לא תסרב רשות מוסמכת להעניק לבעל זכות נפט רשיון יבוא רשיונות יבוא לחמרים אלא לאחר התייעצות עם המנהל."

חלפת סעיף 55

17. במקום סעיף 55 לחוק העיקרי יבוא:

55. (א) המנהל רשאי לבטל זכות נפט או זכות קדימה אם בעל זכות נפט או בעל זכות קדימה לא עשה אחת מאלה:
קדימה
גטס או זכות
ביטול זכות
נפט או זכות קדימה

(1) לא מילא אחר הוראה מן ההוראות של חוק זה, או של תקנה או צו לפיו;

(2) לא מילא אחר תנאי החל על זכות הנפט או על ההיתר המוקדם שלו;

(3) לא פעל בהתאם לתכנית העבודה שהגיש או שאיחר בכיצועה בהתאם ללוח הזמנים שלביצועה או לא השקיע בחיפוש הנפט את הסכומים שהתחייב להשקיע לשם ביצוע תכנית העבודה,

והכל על אף הודעה בכתב שנמסרה לו מאת המנהל ששים יום קודם והדורשת ממנו למלא אחר אותה הוראה או אותו תנאי או אותה התחייבות ומתרה בו כי אי-המילוי עלול להסתיים בכיטול זכות הנפט או זכות הקדימה שלו.

(ב) מי שבוטלה זכותו כאמור בסעיף קטן (א), רשאי לערור תוך שלושים יום מיום שהודע לו על החלטת המנהל לפני השר, אשר יחליט בערר לאחר התייעצות במועצה.

(ג) הוגש ערר כאמור, לא תבוטל הזכות עד שיחליט השר בו."

תיקון סעיף 57

18. בסעיף 57 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ב), יבוא:

"(ג) ערבון או ערבות שניתנו לפי סעיף זה יעמדו בתקפם גם לאחר שפקעה הזכות שבשלה ניתנו, כל עוד לא הודיע המנהל שאין צורך בהם, אך לא יותר משבע שנים לאחר שפקעה זכות הנפט שבקשר אליה ניתנו.

(ד) מי שנתן ערבון או ערבות למנהל לפי סעיף זה, יהא חייב, כל עוד הערבון או הערבות בתקפם, למסור למנהל כל ידיעות שידרוש בקשר לזכות הנפט שפקע תקפה ובקשר לפעולות שנקט לפי סעיף 60, וכן יהיו למנהל כל אותו זמן סמכויות לפי סעיף 50 לגבי השטח שבו ניתנה זכות הנפט שפקע תקפה."

19. בסעיף 78 לחוק העיקרי יימחקו המלים "בתחומי אזור נפט או".

20. בסעיף 80 לחוק העיקרי, במקום "ו-28" יבוא "ו-55".

21. אחרי סעיף 80 לחוק העיקרי יבוא:

80א. (א) השר רשאי להתיר למנהל מסירת ידיעות שקיבל לפי חוק זה, לחברה למחקר בסיסי לחיפושי נפט שכבעלות המדינה ורשות הפיתוח. (ב) ידיעות שנמסרו לחברה לפי סעיף קטן (א) והן סודיות כאמור בסעיפים 22, 23, 37 ו-50, יישמרו בסוד בהתאם לאמור בהם; ידיעות אחרות שנמסרו לחברה כאמור יהיו סודיות, והחברה ועובדיה לא יגלו אותם אלא ברשות השר.

(ג) חברה שסעיף קטן (א) חל עליה לא תעסוק בעצמה ולטובתה היא בחיפושי נפט.

(ד) מי שהועסק על ידי חברה שסעיף קטן (א) חל עליה, או מי שנמסרו לו לצורך עבודתו ידיעות שסעיף קטן (ב) חל עליהן, לא יעבוד במשך שלוש שנים מיום שפרש מעבודתו האמורה, כשכיר או בדרך אחרת בחברה העוסקת בחיפושי נפט, ומי שעוסק בחיפושי נפט לא יעסיק אדם כאמור במישרין או בעקיפין כל אותה תקופה, אלא כאישור השר ובהסכמת המועצה.

(ה) העובר על הוראות הסעיפים הקטנים (ב), (ג) או (ד), דינו – מאסר שנה או קנס 300,000 ל"י.

(ו) הוראות סעיף זה באות להוסיף על כל סמכות ואיסור הקבועים בדין אחר ולא לגרוע מהם.

(ז) חברה, אגודה שיתופית וכל חבר בני-אדם אחר שעברו עבירה לפי סעיף זה, ייאשמו בה גם כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה בהם מנהל פעיל, או סקיד האחראי להעסקת עובדים, זולת אם הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו או שנקט כל האמצעים הנאותים כדי להבטיח קיום הוראות חוק זה.

22. זכות הנפט והיתר מוקדם שניתנו ערב תחילתו של חוק זה יעמדו בתקפם בתנאים שלפיהם ניתנו, ובעלי זכויות הנפט האמורות יהיו חייבים, כל עוד זכויותיהם אלה בתקפן, בתשלום האגרות שנקבעו לגביהם בחוק העיקרי.

שמירת זכויות

יוסף אלמוגי
שר הפיתוח

לוי אשכול
ראש הממשלה

שניאור זלמן שזר
נשיא המדינה